

วรรณคดีที่ข้าพเจ้าชอบ

วรรณคดีหมายถึงวรรณกรรมอย่างหนึ่งคือการเขียนบรรยายที่ให้ความรู้คุณค่าสาระกับผู้ที่อ่านวรรณคดีได้เริ่มต้น ในสมัยรัชกาลที่๖ภาษาที่ใช้ในวรรณคดีมักจะเป็นภาษาที่เพราะสวยและงดงามหนังสือที่ผู้คนยกย่องว่าเป็นวรรณคดีคือหนังสือที่ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามไปด้วยซาบซึ้งตื้นตันดื่มด่ำหนังสือที่อ่านแล้วเกิดอารมณ์เฉยๆนั้นน่าเบื่อไม่ถือเป็นวรรณคดีเพราะไม่มีความสวยงามของภาษาไทยวรรณคดีเป็นศิลปะความสวยงามของไทยที่สืบทอดกันมาและได้ถูกส่งต่อกันให้ลูกหลานของคนไทยมาถึงปัจจุบันนี้วรรณคดีที่ข้าพเจ้าได้เลือกมาที่ข้าพเจ้ารู้สึกชอบคือเรื่องสังข์ทอง เป็นวรรณคดีที่ถ้าพูดชื่อขึ้นมาทุกคนจะต้องรู้จัก

สังข์ทองเป็นวรรณคดีที่สืบทอดมายาวนานและเป็นรู้จักของผู้คนสังข์ทองเป็นเรื่องที่ได้มาจากสุวรรณสังข์ชาดกในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยมีลักษณะของละครนอกโดยมีเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นในเมืองยศวิมลนครท้าวยศวิมลเป็นเจ้าเมืองและมีมเหสีชื่อจันทวิมลเทวีได้คลอดลูกเป็นหอยสังข์มเหสีรองที่ชื่อนางจันทาอิจจานางจันทวิมลจึงใส่ร้ายว่ามีลูกเป็นหอยสังข์เป็นกาลกิติบ้านเมืองจึงทำให้นางจันทวิมลโดนขับไล่ออกไปอยู่กระท่อมตายายที่ชายป่าจนกระทั่งวันหนึ่งพระสังข์ที่ซ่อนอยู่ในหอยได้ออกมาพบแม่ทำให้นางจันทวิมลดีใจมากและทำให้ข่าวไปถึงนางจันทา นางจันทาจึงส่งคนมาจับพระสังข์ทวงน้ำ แต่ ท้าวภูษงค์พญานาคราชช่วยเอาไว้และส่งให้ไปอยู่กับนางพันธุรัตซึ่งเป็นยักษ์วันหนึ่งพระสังข์จับได้ว่านางพันธุรัตเป็นยักษ์จึงได้ปลอมตัวเป็นเงาะป่าหนีไปอยู่บนเขานางพันธุรัตก็มาตามพระสังข์ให้กลับไปอยู่ด้วยแต่พระสังข์ไม่ยอมและนางพันธุรัตก็ขึ้นไปหาไม่ได้จึงได้มอบมนต์มหาจินดาให้เพื่อที่จะให้พระสังข์เรียกเนื้อเรียกปลาได้ละจึงตรอมใจตายจึงทำให้พระสังข์ไปเมืองสามลไปเจอกับพิธินทรหาคู่ให้ธิดาทิ้งเจ็ดของเท่าสามลและนางมณฑาแต่คนสุดท้ายที่ชื่อจรณาท้าวสามลจึงให้ไปตามเจ้าเงาะมาให้เลือกจรณาเห็นรูปที่ซ่อนอยู่ของพระสังข์จึงเลือกเจ้าเงาะและโดนขับไล่ออกไปอยู่กระท่อมปลายนากับเจ้าเงาะท้าวสามลจึงหาทางแก้แค้น โดยการให้เรียกเนื้อปลาแข่งกับเขยทั้ง๖และพระสังข์ก็ชนะเพราะได้ใช้มนต์มหาจินดาเขยทั้ง๖จึง โดนตัดปลายหูกับจมูกพระอินทร์จึงหาทางช่วย โดยการมาทำดีคลิขิงเมืองแต่เขยทั้ง๖ก็สู้ไม่ได้จึงไปขอให้เจ้าเงาะมาช่วยเจ้าเงาะถอดรูปพระสังข์มาสู่จันทวิมลพระอินทร์เข้าฝันท้าวยศวิมลเล่าเรื่องทุกอย่างให้ฟังและทำให้ท้าวยศวิมลตามหานางจันทวิมลจนพบและเดินทางไปเมืองสามลนครเพื่อพบพระสังข์เมื่อนางจันทวิมลรู้เรื่องนางจึงปลอมตัวเป็นแม่ครัวในวังและได้แกะสลักเรื่องราวทั้งหมดไปบนชิ้นฟักให้พระสังข์เสวยทำให้พระสังข์รู้ว่านางเป็นมารดาพระสังข์และจรณาจึงได้เสด็จตามท้าวยศวิมลและพระนางจันทวิมลกลับไปครองเมืองยศวิมล

ข้าพเจ้าได้เลือกวรรณคดีเรื่องสังข์ทองเป็นวรรณคดีที่ข้าพเจ้าชื่นชอบเนื่องจากวรรณคดีเรื่องสังข์ทองเป็นนิทานพื้นบ้านที่ข้าพเจ้าได้ฟังตั้งแต่เด็กๆข้าพเจ้าเชื่อว่าแค่พูดชื่อเรื่องสังข์ทองทุกคนก็คงรู้จักเนื่องจากเป็นนิทานที่สืบทอดกันหลายสมัยและเป็นเรื่องที่สนุกมากนอกจากเป็นวรรณคดีที่สนุกแล้วสังข์ทองยังให้คุณค่าแก่ผู้อ่านหรือผู้รับฟัง โดยให้คุณค่าในด้านค่านิยมในสังคมวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตเช่นความรักที่ผู้หญิงมีสามีอย่างที่นางจรณากับนางจันทวิมลและยังให้คุณค่าทางด้านการรักพวกพ้องรักชาติบ้านเมืองอย่างท้าวเขยมีและอื่นๆอีกมากมายที่ทำให้วรรณคดีเรื่องสังข์ทองเป็นสมบัติของชาติ

สังข์ทอง

ผู้แต่ง: สังข์ทอง ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีลักษณะของละครนอก มีตัวละครที่เป็นรู้จักกันเป็นอย่างดี คือ เจ้าเงาะซึ่งคือพระสังข์ กับนางรจนา เนื้อเรื่องมีความสนุกสนานและเป็นนิยาย จึงมีการนำเนื้อเรื่องบางบทที่นิยม ได้แก่ บทพระสังข์ได้นางรจนา เพื่อนำมาประยุกต์เป็นการแสดงชุด รจนาเสียงพวงมาลัย สังข์ทองเป็นเรื่องที่ได้มาจากสุวัณสังข์ชาดก เป็นหนึ่งใน ชาดกพุทธประวัติ เป็นนิทานพื้นบ้าน ในภาคเหนือและภาคใต้ โดยที่สถานที่ที่กล่าวถึงเนื้อเรื่องในสังข์ทอง กล่าวคือเล่ากันว่าเมืองทุ่งยังยังเป็นเมืองท้าวสามลอยู่ในบริเวณ ไกล้วัดมหาธาตุเนื่องจากมีลานหิน เป็นสนามตีคี่ของพระสังข์ส่วนในภาคใต้ เชื่อว่าเมืองตะกั่วป่าเป็นเมืองท้าวสามล มีภูเขาลูกหนึ่งชื่อว่า “เขาขมมังงา” เนื่องจากเมื่อพระสังข์ตีคี่ชนะได้ขี่ม้าข้ามภูเขานั้นไป

วรรณคดีสมัย: รัตนโกสินทร์

ประวัติที่มาของเรื่อง สังข์ทองเป็นเรื่องที่ได้มาจากสุวัณสังข์ชาดก ซึ่งเป็น นิทาน เรื่องหนึ่งใน ปัญญาชาดกของท้องถิ่นในภาคเหนือและภาคใต้มีสถานที่ที่กล่าวถึงเนื้อเรื่องในสังข์ทองกล่าวคือเล่ากันว่าเมืองทุ่งยัง เป็นเมืองท้าวสามนต ไกล้วัดมหาธาตุมีลานหินเป็นสนามตีคี่ของพระสังข์ ส่วนในภาคใต้ เชื่อว่าเมืองตะกั่วป่าเป็นเมืองท้าวสามนต และเรียกภูเขาลูกหนึ่งว่า

“เขามังมา” เนื่องจากเมื่อพระสังข์ตีคสิชนะได้ขี่ม้าข้ามภูเขานั้นไป

ลักษณะคำประพันธ์:

เป็นกลอนบทละคร บทหนึ่งมี 4 วรรค วรรคละ 6 คำ หนึ่งบทมี 2 บท

เรียกว่าบาทเอกและบาทโท 1 บทเท่ากับ 1 คำนวณ

คำขึ้นต้นบทกลอนบทละครมีคำขึ้นต้นหลายแบบและคำขึ้นต้นนั้นไม่จำเป็นต้องมีจำนวนเท่ากับวรรคสลับ อาจจะมีเพียง 2 คำก็ได้ บทละครพระราชนิพนธ์เรื่อง สังข์ทอง มี 9 ตอน คือ

- กำเนิดพระสังข์
- ถ่วงพระสังข์
- นางพันธุรัตเกลียดพระสังข์
- พระสังข์หนีนางพันธุรัต
- ท้าวสามนต์ให้นางทั้งเจ็ดเลือกคู่
- พระสังข์ได้นางรจนา
- ท้าวสามนต์ให้ลูกเขยหาปลาหาเนื้อ
- พระสังข์ตีคสิ

ท้าวศวิมลตามพระสังข์

คุณค่า:

คุณค่าด้านเนื้อหา

เนื้อหาของบทละครนอกแสดงให้เห็นความคิดของผู้แต่งที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านผู้ฟังทราบ ดังนี้ ๑.ค่านิยมในสังคม วัฒนธรรม และแนวทางการดำเนินชีวิต โดยต้องการปลูกฝังทัศนคติลงไปในจิตใจของคนไทย เช่น ทัศนคติเกี่ยวกับความซื่อสัตย์จงรักภักดีของผู้หญิงที่มีต่อสามี

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ บทบาทของนางจันทิและนางรจนา เช่น นางรจนาครัครวญตอนท้าวสามนต์ให้หาปลาถวาย

๒.การรักพวกพ้อง รักชาติบ้านเมือง ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ พฤติการณ์ของหกเขย และการตีคสิพัวพันกับพระอินทร์ เช่น ตอนนางมณฑาทาขอร้องให้เจ้าเงาะช่วย

คุณค่าด้านศิลปะ

คุณค่าด้านศิลปะละครนอกส่วนใหญ่จะได้รับการแสดง ผู้แสดงจะเสนอศิลปะในรูปของทำนองเพลง การรำรายรำ และถ้อยคำในบทร้อง

เนื้อเรื่องย่อ: ณเมืองยศวิมลนคร อันมีท้าวศวิมลเป็นเจ้าเมือง

พระมเหสีจันทิได้คลอดลูกออกมาเป็นหอยสังข์ จึงถูกพระนางจันทา มเหสีรอง

ใส่ร้ายว่าเป็นกาลกิณีบ้านเมือง จนถูกขับออกจากเมืองไปอยู่กระท่อมตายเป็นชายป่า

จนกระทั่งพระสังข์ที่ซ่อนอยู่ในหอย ได้ออกมาพบแม่

สร้างความยินดีกับพระนางจันทิมากข่าวลวงรู้ไปถึงนางจันทา

จึงได้ส่งคนมาจับพระสังข์ไปถ่วงน้ำ แต่ท้าวภูษงค์พญานาคราชช่วยเอาไว้ และส่งให้ไปอยู่กับ

นางพันธุรัต พระสังข์รู้ว่านางพันธุรัตเป็นยักษ์จึงขโมยรูปเงาะไม้เท้า เกือกแก้ว

เหาะหนีมาอยู่บนเขา นางพันธุรัตตามมาทันแต่ ไม่สามารถขึ้นไปหาพระสังข์ได้

จึงได้มอบมนต์มหาจินดา เรียกเนื้อเรียกปลาให้แก่พระสังข์ก่อนที่จะออกแตกสิ้นใจตายที่เชิงเขา

นั่นเอง พระสังข์เหาะมาจนถึงเมืองสามล

ท้าวสามลและนางมณฑาทากำลังจัดพิธีเลือกคู่ให้ธิดาทั้งเจ็ด แต่รจนาพระธิดาองค์สุดท้ายต้อง

ไม่ยอมเลือกใครเป็นคู่ ท้าวสามลจึงให้คนไปตามเจ้าเงาะมาให้เลือก

รจนานี้เห็นรูปทองที่ซ่อนอยู่ในรูปเงาะจึงเสี่ยงมาลัยไปให้
สร้างศรัทธาให้ท้าวสามลจึงถึงกับขับไล่รจนานี้ไปอยู่กระท่อมปลายนา กับเงาะท้าวสาม
ลหาทางแกล้งเงาะ โดยการให้ไปหาเนื้อหาปลาแข่งกับเขยทั้งหก
เงาะให้มนต์ที่นางพันธุรัตให้ไว้เรียกเนื้อ เรียกปลา มารวมกันทำให้หกเขยหาปลาไม่ได้
จึงต้องยอมตัดปลายหูและปลายจมูกแลกกับเนื้อและปลา ท้าวสามลพิโรธมากจนถึงกับคิดหาทาง
ประหารเงาะ ร้อนถึงพระอินทร์ต้องหาทางช่วย โดยการลงมาทำตึคศิขิงเมือง กับท้าวสามล
ท้าวสามลส่งหกเขยไปสู้ก็สู้ไม่ได้ จึงต้องยอมให้เงาะไปสู้แทน
เงาะถอดรูปเป็นพระสังข์และสู้กับพระอินทร์ จนชนะ
ท้าวสามลจึงยอมรับพระสังข์กลับเข้าเมืองและจัดพิธีอภิเษกให้ พระอินทร์ไปเข้าฝันท้าวยศวิมล
เพื่อบอกเรื่องราวทั้งหมด ท้าวยศวิมลจึงออกตามหาพระนางจันทวีจนพบ และได้เดินทาง
ไปเมืองสามนครเพื่อพบพระสังข์
โดยพระนางจันทวีได้ปลอมเป็นแม่ครัว ในวังและได้แกะสลักเรื่องราวทั้งหมดบนชั้นผัก
ให้พระสังข์เสวย ทำให้พระสังข์รู้ว่าแม่ครัวคือพระมารดานั่นเอง
พระสังข์และรจนานี้จึงได้เสด็จตามท้าวยศวิมลและพระนาง จันทวีกลับไปครองเมืองยศวิมลสืบไป

ค้นคว้ามาจาก:

<https://sangthong.wordpress.com/ประวัติที่มาของเรื่อง/>

<http://www.thaigoodview.com/node/47816>

<https://th.wikipedia.org/wiki/สังข์ทอง>